

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 014241 16 Uvp
Banjaluka, 08.05.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi tužioca Elektroprivreda R.S. Elektrokrajina a.d. B.L. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 18.05/2-R 36/14 od 04.04.2014. godine tuženog Ministarstva R.S., u predmetu vraćanja u posjed stana na kojem ne postoji stanarsko pravo, odlučujući o zahtjevu zainteresovanog lica J.S. za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 014241 14 U od 24.11.2015. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 08.05.2018. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom uvažena je tužba i poništen osporeni akt bliže označen u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Ministarstva B.L.broj 18.03/3-1-12/11 od 13.02.2014. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužioca za vraćanje u posjed i na raspolaganje stana u B.L.

Uvaženje tužbe i poništenje osporenog akta sud je obrazložio razlozima da je tuženi nezakonito postupio kada je ostavio na snazi prvostepeno rješenje od 13.02.2014. godine kojim je odbijen zahtjev tužioca za vraćanje u posjed prethodno opisanog stana iz razloga što on ne ispunjava uslove iz člana 3. u vezi sa članom 5. stav 2. i 3. Zakona o državnim stanovima na kojima ne postoji stanarsko pravo („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/11 - u daljem tekstu Zakon), iako se odluka prvostepenog organa zasniva na nepotpuno i nepravilno utvrđenom činjeničnom stanju, a što je dovelo i do pogrešne primjene materijalnog prava. Ovo stoga što u provedenom upravnom postupku nije rasvijetljeno da li je tužilac pravno lice u većinskom vlasništvu R.S., odnosno da li je privatizovan, što je bitno sa aspekta člana 3. u vezi sa članom 5. stav 2. Zakona o čemu u spisu postoje protivrječni podaci izdati od nadležnih organa, te što nije rasvijetljeno da li je predmetni stan isknjižen iz početnog bilansa stanja za privatizaciju preduzeća, što je bitno sa aspekta člana 5. stav 3. Zakona, pri čemu je ukazano na sadržaj odredbe člana 5. Zakona o početnom bilansu stanja u postupku privatizacije državnog kapitala u preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 24/98), koji propisuje da se početni bilans stanja sastoji od tri odvojena podbilansa: pasivnog, neutralnog i aktivnog, a da se stanovi iskazuju u neutralnom podbilansu i da je njihova vrijednost uravnotežena sa vrjednošću državnog kapitala, te da za konkretan slučaj nije od uticaja odredba člana 20. tog zakona koja je propisivala da se pravo svojine na stanovima čija je vrijednost iskazana u neutralnom podbilansu prenosi na Ministarstvo u roku i pod uslovima koji će se utvrditi posebnim zakonskim propisima, koji nisu doneseni, te je ova materija naknadno drugačije regulisana odredbama Zakona koji je lex specialis, a koje tuženi nije pravilno primjenio.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) zainteresovano lice J.S. pobija njenu zakonitost zbog povreda pravila o postupku koje su od uticaja na rješenje stvari i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Iznosi da je zatečen pobijanom presudom zbog koje je sa porodicom doveden u tešku situaciju radi neriješenog stambenog pitanja, pri čemu je presuda donesena godinu i po dana od podnošenja tužbe, a sastoji se iz jedne rečenice „da se tužba uvažava i osporeni akt poništava“ sa obrazloženjem koje je „opisano“ na devet stranica. U obrazloženju presude sud pored ostalih nejasnih zaključaka iznosi i taj da iz podataka u spisu predmeta proizilazi da predmetni stan nije isknjižen iz početnog bilansa stanja za privatizaciju tužioca kao preduzeća, pri čemu je nejasno otkud takav zaključak suda budući da isti mogu dati samo revizori ili ovlašteni sudski vještaci nakon uvida u poslovne knjige tužioca. Smatra da ako se utvrdi da u poslovnim knjigama tužioca nije isknjižen predmetni stan, tada se dovodi u pitanje cjelokupan program privatizacije državnog kapitala kod tužioca, a naročito bi bile povrijeđene odredbe člana 2., 3., 25. i 26. Zakona o početnom bilansu stanja u postupku privatizacije državnog kapitala u preduzećima. Dalje iznosi da je sud i pored postojećih dokaza navedenih u obrazloženju osporenog akta zanemario činjenicu da je tužilac pravno lice kome je odobren i proveden proces privatizacije čime je povrijedio član 5. stav 2. Zakona. Ponavlja da se ovo može utvrditi iz obavještenja Direkcije R.S. od 08.11.2002. godine, te obavještenja Centralnog a.d. B.L. od 19.03.2013. godine iz kojeg proizilazi da na taj dan nema državnog kapitala kod tužioca kao emitenta. Ističe da predmetni stan sa porodicom koristi od 27.04.2006. godine do danas u kontinuitetu na osnovu rješenja tuženog, da je zahtjev ranijeg nosioca stanarskog prava za vraćanje u posjed odbijen presudom Osnovnog suda u B.L. koju je potvrdio Okružni sud u B.L. odlukom od 18.01.2011. godine od kojeg dana tužilac uporno pokušava ostvariti povrat tog stana, iako na to nema pravo od 08.11.2002. godine kada je privatizovan, pri čemu se predmetni stan ne može voditi u poslovnim knjigama tužioca, a ako je to tako onda je potrebno izvršiti vještačenje tih knjiga. Zbog svega navedenog predlaže sudu da zahtjev uvaži i pobijanu presudu preinači na način da tužbu odbije.

Tuženi u odgovoru na zahtjev da ostaje kod razloga datih u obrazloženju osporenog akta.

Tužilac u odgovoru na zahtjev iznosi da je isti nedozvoljen, jer J.S. nije bio stranka u predmetnom upravnom sporu pa stoga isti treba odbaciti. Citira odredbu člana 2. Zakona koja propisuje kome se vraćaju stanovi koji su bili pod upravom tuženog i na kojima ne postoji stanarsko pravo, a u koju kategoriju spada tužilac, jer je on vlasnik spornog stana, javno preduzeće od posebnog društvenog interesa u većinskom vlasništvu R.S.. Konačno dodaje da bi bilo nezakonito i nepravično da mu se u ovakvoj pravnoj situaciji oduzme predmetni stan i da se isti preda lokalnoj zajednici što bi u suštini bilo sticanje bez osnova, pa zbog svega predlaže da sud zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu i odgovore na zahtjev, po odredbi člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), kao i cjelokupne spise upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Prije svega valja ukazati da nije osnovan navod tužioca da je predmetni zahtjev nedozvoljen jer je njegov podnosilac J.S. imao i ima status stranke (zainteresovanog lica) u ovom upravnom sporu shodno članu 13. stav 2. ZUS, kojem je tužba uredno dostavljena na odgovor u smislu člana 24. stav 1. istog zakona, kao i pobijana presuda protiv koje je on blagovremeno izjavio zahtjev koji je dozvoljen, ali i neosnovan.

Pravilno je pobijanom presudom uvažena tužba i poništen osporeni akt tuženog od 04.04.2014. godine, jer se isti zasniva na nepravilno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju, a što nužno vodi i pogrešnoj primjeni materijalnog prava. Naime, u provedenom postupku kod nesporne činjenice da tužilac jeste nosilac prava raspolaganja na predmetnom stanu koji se nalazi na Spisku državnih stanova na kojima ne postoji stanarsko pravo, a na kojima je tuženi imao pravo upravljanja, objavljenom u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 131/11, ključno je bilo utvrditi da li je tužilac pravno lice u većinskom vlasništvu Republike Srpske u smislu člana 3. u vezi sa članom 5. stav 2. Zakona, a što je u konkretnom slučaju izostalo.

U tom pravcu prvostepeni organ iznosi nejasne zaključke te utvrđuje da tužilac jeste privatizovan, a da je većinski kapital vlasništvo R.S., što predstavlja protivrječnost na koju pravilno ukazuje nižestepeni sud, pri čemu u upravnom spisu postoje isprave koje različito svjedoče o ovoj najbitnijoj činjenici. Konkretno, uz inicijalni zahtjev tužilac je predao izvještaj Centralnog - Pregled vlasničke strukture emitenta Elektrokrajina B.L. na dan 20.09.2011. godine iz kojeg proizilazi da je 65% kapitala u vlasništvu Elektroprivreda R.S. MP a.d. T., te je naknadno u spis dostavio obavještenje Direkcije RS izdato dana 08.11.2002. godine iz kojeg proizilazi da je učešće državnog kapitala u ukupnom kapitalu tužioca Elektrokrajina a.d. B.L. 65%, što upućuje na zaključak da tužilac nije privatizovan u smislu odredbi Zakona, jer je i dalje u većinskom vlasništvu R.S. Međutim, u upravnom spisu se zatiče i službeno pribavljeno obavještenje Centralnog a.d. B.L. od 19.03.2013. godine, iz kojeg proizilazi da na dan 19.03.2013. godine nema državnog kapitala kod tužioca Elektrokrajina a.d. B.L., što je suprotno utvrđenjima iz prethodno pomenutih isprava, zbog čega je konačno ostalo nejasno da li je tužilac pravno lice u većinskom vlasništvu R.S. ili nije, što se obavezno mora pravilno utvrditi da bi se donijela zakonita odluka.

Takođe je neophodno ukazati i na to da su prvostepeni organ, a potom i tuženi, saglasno iznijeli stav da tužilac nema pravo na vraćanje predmetnog stana i iz razloga što je isti isknjižen iz početnog bilansa za privatizaciju ovog preduzeća, iako se u upravnom spisu ne zatiče pisani dokaz koji potkrepljuje ovo bitno utvrđenje, sa važnom napomenom da podacima o privatizaciji ovog i svih drugih preduzeća u R.S., njihovim početnim bilansima i imovinom koja je ušla u početni bilans raspolaže Investiciono... koja je pravni sljednik Direkcije R.S. i od koje se mogu zatražiti i dobiti ovi podaci.

Slijedom prednjeg izlaganja, ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakovitosti iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev zainteresovanog lica odbija kao neosnovan, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otppravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić